

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 12. ANUL XVII.

Sabiiu, in 9/21 Februaru 1869.

Telegrafu'l este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu' p'numeratinei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si teri. straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. arulu' pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Prea Cinstitoru Parinti Protopopi, Cinstitoru Parinti Administratori, si Cinstita Preotime din Archidiecea noastra transilvana !

Consistoriu' Archidieceanu afla de lipsa a aduce la cunoscinta Clerului si Poporului nostru credinciosu doue legi dietali, si anume, un'a despre procesele divortiali de casatorii mestecate, si alt'a despre reciprocitatea confesiunilor crestine recepte prin lege. Cuprinsulu amintitoru legi este urmatoriu :

A. Articululu de lege alu 48, din anulu 1868, despre procesele divortiali de casatorii mestecate.

§. 1. Procesele divortiali de casatorii mestecate, incatu acelea tracteaza despre validitatea legaturii matrimoniale si despre despartirea temporale seu totale, trebuie sa se incepa la judecatori'a competent'a a partii acuzate, si dupa-ce sentint'a pronuntata asupra partii acuzate s'a ridicatu la valoare de dreptu, procesulu trebuie sa se transpuna din derogatori'a celu multu in terminu de 30 zile la judecatori'a competent'a a partii acuzato're, carea aduce sentintia asupra partii acuzato're. Pentru fie-care parte este obligato're cu valoare de dreptu numai sentint'a judecatoriei sele competente adusa pe temeiulu principiilor propriei religiiuni a respectivei parti.

§. 2. In afaceri matrimoniale, in intrebarea de validitate a legaturii casatorii, in privint'a romano — si greco-catolicilor, si greco-orientalilor, precum si in privint'a credinciosilor celor doue biserici evanghelice din Ardelu si in privint'a unitarilor, suntu judecatorii competente scaunele de judecatorii bisericesci ce exista in prezentu, iera in privint'a credinciosilor celor doue biserici evanghelice din Ungaria respectivele scaune judecatoriesci civile.

§. 3. Cu executarea acestei legi se impunternicescu ministri de cultu si inveliamentu.

B. Articululu de lege alu 53 din anulu 1868, despre reciprocitatea confesiunilor crestine recepte prin lege.

§. 1. Pre langa implinirea conditiunilor si formalitatilor, statorite prin lege, sta in voi'a fiacaru de a trece in sinulu altei confesiuni si respective altei religiiuni.

§. 2. Acelui este iertatu a trece, a carui e-tate a implinitu deja anulu alu 18-lea.

§. 3. Celu ce doresce a trece, fie elu membrulu ori-carei biserici, trebuie sa-si descopere intentiunea sea acesta inaintea parochului seu propriu si in fiint'a de fatia a doi martori alesi de elu. Si dupa-ce dela intai'a declarare au trecut 14 zile si inainte de a se fi implinitu celu multu 30 zile, doritorulu de a trece, in presint'a acelu-lor-a-si martori, seu a altoru doi alesi de elu, dechiara ierasi inaintea parochului seu, ca remane si mai departe pre langa intentiunea sea de a trece.

§. 4. Despre declaratiunea facuta, statu in terminulu intaiu catu si in alu doilea, doritorulu de a trece cere dela parochulu, inaintea carui a descoperitu intentiunea sea de trecere, de amendoue orile cate unu deosebitu atestatu liberu de timbru.

§. 5. Dece parochulu, in ori-care casu, din ori-ce cauza nu aru estrada atestatul cerutu, martorii, ce au fostu de fatia, dau despre declaratiunile facute in ambe termenele cate unu atestatu deosebitu liberu de timbru.

§. 6. Atestatele ast-feliu castigate, aretandu-le celu ce vrea sa treca parochului confesiunei la care vrea sa treca, prin aceea biseric'a respectiva e depinu indreptatila de a-lu primi in sinululu seu.

§. 7. Acelu parochu, caruia celu trecut si-a aratatu atestatele sale, adeca la carele s'a sever-situ trecerea, e datoriu a incunoscintia despre acesta pre preotulu parochiei de care celu trecut s'au timentu mai inainte.

§. 8. Tote faptele de dupa trecere ale celui ce a trecut, suntu de a se judeca dupa invetiaturile acelei biserici, in care a trecut, si principiile bisericeii din care a esitu nu-lu deoblega intru nimicu.

§. 9. La casatoriile mestecate provenite din cununi'a individoru de diferite confesiuni crestinesci, trebuie sa se provoce pentru mijlocirea celor trei vestiri parochii ambelor parti.

Dece preotulu ore-carei parti aru nega acesta, pre langa atestatul liberu de timbru a doi martori, despre aceea ca parochulu a fostu provocatu a face vestirea, e de ajunsu si vestirea facuta de parochulu unei parti.

§. 10. Dece s'a facutu vestirea de trei-ori, insa parochulu unei parti aru refusa de a estrada scrisorea dimisionale: infatisindu-se la elu doi martori din partea celor ce vreu a se casatori, ceru estradarea scrisorei dimisionali si, in casu de a se refusa aceea, unulu dintre martori indrepta catre preotu intrebarea, ca in contra intentiunetei cununii insinuatu s'au vre-o pedeca seu nu? Despre raspunsulu datu seu refusatu din partea parochului la intrebarea acesta, martorii dau atestatu fara timbru, carele suplinescu cu deserversire scrisorea dimisionale.

Pentru tinuirea eventuale a pedeci insinuate, parochulu, pre langa pedeps'a disciplinara ce i se pote dicta din partea potestatii bisericesci, este de a se pedepsi cu o amenda (pedepsa de bani) ce se pote vrea pana la 500 fl. si cu prinsore, carea se pote estinde pana la o jumetate de anu.

§. 11. Casatoriile mestecate se potu incheia validu inaintea parochului ori-carei parti.

§. 12. Dintre copii nascuti din casatorii mestecate, fiiu urmeza religiunea tatalui, eara fiecele a mamei lor.

Ori-ce contractu, reversu, seu dispositiune in contra lezei e fara valoare si de aci inainte si in nici unu casu nu pote ave putere de dreptu.

§. 13. Crescerea confesionala a copiiloru nu se pote schimb'a nici prin morte ori-carui dintre parinti, nici prin despartirea legale a casatorii.

§. 14. Dece vre unulu dintre parinti trece la alta religione, decatu ceea de carea s'a timentu mai inainte, copiii, carii n'au implinitu inca 7 ani, urmeza trecerea dupa sexulu lor.

§. 15. Copii nascuti inainte de casetoria, cari insa prin cununia au devenitu legiuiti, in privint'a crescerei confessionali stau sub aceeasi norma cu copii nascuti legiuiti.

§. 16. Copii nascuti afara de casatoria si prin urmare nelegiuiti, dece suntu recunoscuti de tatii lor, cadu asemenea sub aceeasi norma cu copii legiuiti; in casu contrariu ei urmeza religiunea mamei lor.

§. 17. In privint'a crescerei confessionali a copiiloru, carii s'au nascutu seu se voru nasce din casatorii mestecate, incheiate inainte de intrarea in vietia a acestei legi, determinatiunea acelei legi remane in valoare, care a fostu in putere in timpulu incheierii unei asemenea casatorii.

§. 18. Copii aflati si preste totu aceia a caroru mama nu se scie urmeza religiunea acelu ce l'au primitu. Dece se da in institutul pentru copii aflati si institutul este alu vreunei confesiuni, se cresce in confesiunea aceea. Dece nici unulu din casurile amintite in §. acesta nu vine inainte copii aflati se cresce in aceea confesiune, carea este in majoritate in locul aflarei.

§. 19. Membrii nici unei confesiuni nu se potu indetora, ca sa tiena ritulu si serbatorile celoru de alta confesiune, seu ca in dilele acestea sa se retiena dela ori-ce lucru.

In dumineci insa tote lucrurile publice, si cari nu suntu neincungiurabili necesarie, suntu de a se suspende. Asemenea, in serbatorile ori-carei confesiuni, in apropierea bisericeii si la ocaziunea mergerei la biserica, prin locurile si utilile prin cari se intempla acea mergere, este de a se delatura totu ce aru pote conturb'a ritulu bisericescu.

§. 20. Credinciosii tiitori de ori-care confesiune, cari nu formeza parochia deosebita, suntu de tiori a se incorpora in aceea parochia de sine statatoare de confesiunea lor, carea este mai aproape de ei, si se afla in intrulu teritoriului statului magariu.

§. 21. La oste si in institutele publice ale statului (d. e. in institutele de crescere militare, in institutele pentru orbi, in cele pentru copii aflati s. a.) asemenea in spitalele civile si militare, membrii ori-carei confesiuni sunt de a se impartasi de invetiatur'a religiosa si de tote servitiile spirituali prin preotii bisericeii loru proprie.

§. 22. In ingropatori (cimiterii) membrii diferitelor confesiuni se potu ingropa la olalta si fara impedecare.

§. 23. In comunitatile si orasiile locuite de credinciosi de diferite confesiuni, cararo din cass'a domesticilor s'a datu ajutoriu pentru scopuri bisericesci, seu spre folosulu ore-carei scole confesionala, din ajutoriulu acesta tote confesionile aflato're acolo sunt de a se impartesi in proportiune drepta.

§. 24. Formarea de comunitati noue bisericesci si strasformarea filiiloru in matere, seu a acestor'a in filie, se tienne exclusivu de drepturile confesiuniloru.

Sabiiu, din siedint'a consistoriale, timentu in 16 Ianuariu 1869.

De totu binele voitoriu
(L. S.) Archiepiscopu si Metropolitu
Andreiu m. p.

Sabiiu, in 8 Februaru.

Conferint'a nationale, despre care amintiseram mai inainte dupa diariulu „Albin'a“, conchiamata prin dlu Antoniu Mocioni, s'a timentu in Temisiu-r'a in 26 Ianuariu (7 Fauru) 1869. La acesta convenire nationale s'a adunatu mai din tote partile Banatului si ale Ungariei unu numeru de inteligenti romani forte insemnatu. Ma ce e mai multu, si conlocutorii serbi inea-si dara concursulu lor sub conducerea renumitulu lor anteluptatoriu Dr. Sveztozaru Mleticiu, ca representante alu comitetulu loru nationalu din Neoplant'a. Insemnatace, ce s'a atribuitu acestei adunari si programulu ei, se pote vedea din numerulu celu mare alu celoru conveniti. Conferint'a preliminar'a s'a timentu Duminica diminet'a la 9 ore in casele familiei de Mocioni, la care ocaziune se atinsera pre scurtu obiectele seu cestiunile de pertractatu, si se staveri ordinea in carea aveaui fi propuse si desbatute, apoi se impartira si unele role principale, ca adeca conducatoriulu conferintii, pentru de a scuti pre acesta si macaru numai de umbra de o influintiare unilateralu se nu fie convocatoriulu conferintii; iera din respectu catre numerosii frati serbi, ce-si insinuasera presint'a, sa se numesca si unu notariu serbu.

La 11 ore sal'a spatiosa a redutulu cetatienescu era desu indesata, asi incatu unii puneau numerulu celoru adunati preste 500 de persone. Candu intrara Dnii Mocionesci: Antoniu Georgiu, Alesandru, Zenone, Eugeniu si Victoru cu

Babesiu, Mileticin, Radulescu si alții, adunarea prupta in cele mai entusiastice eschiamări de „se trăiescă!” si „jivio!”

D. A. Mocioni ia cuvântul si după ce mulțimesce adunării pentru ascultarea modestului său cuvânt de invitar, deriva, fiindu provocat de a o cupă prezidiului, dela sine acestă onore si propune de a se alege de presedinte dlu avocatul si ingineriu din Lugosiu Const. Radulescu, care după ce donumesce si pre notarii receruti, deschisa si diti'a si propune a purcede la desbaterea programului publicat.

Dupa o desbatere lunga si infocata, la care participa asemenea si serbii prin reprezentantii lor se statorira resolutiunile ce urmăza: — Cătra sera se intruni in casele Mocionescilor conferinti'a privata, pentru compunerea unui comitetu centralu, cărui'a sa-i incredintiedie continuarea activității conferintiei si se alesera in comitetulu acestă urmatorii domni:

Dr. Ales. Mocioni, Laz. Ioanescu, M. Dregiciu, St. Adamu, E. B. Stanescu, P. Alessandru, A. Sacosianu, V. Popu, G. Craciunescu, P. Popovicio, V. Seimanu, T. Lungu, N. Nicolaeviciu, T. Tieranu, N. Christianu, S. Davidu, V. Grozescu, A. Popoviciu, I. Ciacovanu.

Acestu comitetu centrale constituindu-se indata, si alese de presedinte pre dlu Dr. Ales. Mocioni si-si incepū numai decātu activitatea.

Resolutiunile.

Conferintiei nationale generale din Temisióra;

Resolutiunea I.

Se respica multiamire D-sele dlui Antoniu de Mocioni pentru conchiamarea conferintiei; totu o data se dechiara recunoscinti'a tuturor membrilor ilustrei familie de Mocioni pentru trecutu si incredere pentru viitoriu, cu rogarea, ca densii, seu câte unulu dintr'ensii, si de aci nainte pururea, de câte ori va cere trebuinti'a, se-si radice vócea si se adune si sfatúiesca si conduca intieliginti'a poporului in lupt'a pentru nationalitate.

(Primita cu nnanimitate.)

Resolutiunea II.

Se respica votu de incredere si recunoscinti'a publica deputatiloru nationali de la diet'a trecuta, cari votara pentru proiectulu de lege combinatu in caus'a nationalitatiloru intre deputatii romani si serbi; acelu proiectu de lege se dechiara de alu conferintiei; elu se va sustiené si aperá si mai de parte cu tóte mijlócele legali.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea III.

Se recunósce de unu medilocu legale eficace si se va infiintiá o partita politica nationale de sine statatória, ai cărei membri se nu stee in legatura si solidaritate cu alta careva partita politica.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea IV.

Se statorisce urmatórea programa pentru partid'a politica nationale de sine statatória:

1. Solidaritatea cu natiunile patriei de asemenea interesu.

2. In caus'a nationalitatiloru tienerea la proiectulu de lege alu deputatiloru romani si serbi dela diet'a trecuta.

3. In caus'a Transilvaniei tienerea la cunoscutulu proiectu de resolutiune alu deputatiloru romani.

4. Fiindu ca după esperiintiele de pâna acum n'a pututu a nu fi observatu unu felu de nesu internu intre art. de lege alu XII din 1867 si intre negationea egalitatei de dreptu pentru natiunile nemagiare: din caus'a acestă este detorinti'a partidei nationali, a privi acestu articulu de lege si din acestu punctu de vedere si a-lu combate cu tóte mijlócele legali.

5. Spriginirea programului nationale alu croatiloru in privinti'a autonomiei tierei lor.

6. Regularea municipieloru pre bacea cea mai lata a democratiei si autonomiei.

7. Adoptarea principiiloru liberalismului si democratiei in tóte sferele organismului vietiei publice.

(Primita in privinti'a punctelor 1, 2, 6 si 7, cu unanimitate, in privinti'a punctelor 3, 4, 5, cu o majoritate aprópe de unanimitate.)

Resolutiunea V.

Insinuationile ce se facu nationalistiloru romani din diferite parti contrarie, cá si cum caus'a loru nationale in miscările si luptele intru interesulu acelei'a, aru cuprinde atacuri contra tronului, patriei si constitutiunei, — ca unele ce stau in contradictiune cu caracterulu, cu totu trecutul si presintele natiunei române, si asiá dara ca neintemeiate, cá calumnie tendentióse, intru interesulu patriei se ieu la cunoscentia cu cea mai viua parere de reu, fiindu ele calificate dea ingreua si periclitá desvoltarea si fericirea patriei comune; iera intru interesulu adeverului se respingu cu tóta resolutiunea. (Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea VI.

In lupt'a pentru nationalitate, romanii din Ungaria si din Banatu fatia cu alegerile si cu diet'a voru urmá politic'a de activitate.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea VII.

Candidatii si respective deputatii nationali au a se oblegá cu parol'a de onóre, cumca se voru tiené de partid'a nationale, si de program'a ei. (Primita cu voturi aprópe unanime.)

Resolutiunea VIII.

Nici unu deputatu nationale nu póte primi v'runu oficiu de statu.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea IX.

Pentru privighiare asup'a alegeriloru si conducerea si spriginirea loru in tóte, intru interesulu partitei nationali, se va infiintiá.

1. Unu comitetu centrale in Temisióra de celu pucinu 15, celu multu 25 membri din locu si de prin parti; — iera prin medilocirea acestu'a se voru infiintiá.

2. Comitete nationali parteculari in tóte comitatele, unde nu esista inca; — mai departe prin staruinti'a acestor'a se voru infiintiá. —

3. Comitete cercuali prin tóte cercurile si comunele, cari comitete voru stá intre sine in atingere, in legatura si in conlucrare cu comitetele comitatense si respective cu comitetulu centrale.

4. Comitetele cercuali voru avé nemidiloci'ta ingrigire; ele voru lucrá si de a dreptulu si prin comitetele comunali; ele voru conduce la inscriere si votare pre alegatori, si totu ele voru mediloci adunare pentru a pune candidatu si a-i luá acestu'a parol'a nationale, precum si pentru veri care alta trebuinti'a.

Cându unu ceren n'aru avé candidatu nationale seu nu s'ar poté intruni pentru pnnerea unui atare, elu, respective parti'a nationale de acolo, va face apelu la comitetulu, comitatense, resp. centrale, si acestă va intreveni cu suatulu seu si cu conlucrarea sea.

5. Comitetele suntu impoterite a incheiá compromise cu alte partite politice — intru interesulu alegeriloru nationale; comitetele cercuali insa pururea numai cu scirea si pre lánge suatulu comitetului superioru.

(Primita cu unanimitate.)

Revista diuaristica.

Politic'a dilei, dela care ascépta toti o decisiune finale in turburarea iu care se afla mai tóte statele Europei, se invertesce mai cu séma intre Prussi'a si Franci'a, cari prin diplomati'a loru va se decida destinele Europei in viitorulu celu mai deaprópe, firesce si prin concursulu eventualu a celoru lalte state, cari tóte suntu supuse fortunei schimbacióse.

Jurnalului din Parisu „Siéde” are una intiellesu fórte dubiu cându vorbesce despre Prusi'a. Elu ne da sa intielegemu mai multu ca foile oficiale, ca in contr'a Prusiei se ridica ceva din partea francesca. Cáci e de insemnatu, ca acestu jurnalulu tocmai asiá se intrebuintiaza din partea regimului francesu pentru publicatiuni populare si de intentiuni dubióse, cá „gazet'a nationale” din partea lui Bismark, si ce e mai multu vrajatori'a jóca in Franci'a cu multu mai mare rola precum dicu jurnalele germane ca in Prusi'a si in Germani'a. Primavar'a e aicea si ea va fi, precum se vorbesce, tempulu de activitate pentru Franci'a. Alegerile insa, care stau inainte, va trebui se aiba si ele oresicare inriurintia spre consolidarea imperiului napoleonidu.

Ce privesce cele-lalte evenimente ale politicei dilei, putemu dice cu privire la Greci'a, ca prin intrevenirea celoru-lalte puteri, conflictulu greco-

FOISIÓRA.

Destinatiunea si problem'a omului in generalu si a invetiatiului in specialu! (din punctu de vedere alu religiunii.)

Motto:

Fratiloru! numai un'a sa ajungemu, celu dinapoi uitându-le si la cele dinainte intindindu-ne, si semu sa alergámu, la respalirea chiamárei celei de susu a lui Ddiu intru Christosu Iisusu. Filip. III. 14.

Déca vomu aruncá o privire preste tóta creatiunea, vomu vedea cá nimic'a din ce s'a facutu nu s'a facutu fara destinu, fara unu scopu finalu, la care este supusa. Sórele, lun'a si tóte planetele si urméza cursulu loru firescu după legile naturei, ce le-a otaritu creatorulu Ddiu; cá sa servésca scopului pentru care suntu facute. Asemenea elementele si tóte corpurile organice si neorganice urméza necesității absolute, la care suntu supuse, astfelu si animalele, conduse de instinctulu, care e nascutu in natur'a lor, nu calea voi'a creatorului, ci mergu cu cea mai mare securitate cátra destinatiunea lor.

Déca pentru tóte aceste'a s'a ingrigitu Ddiu atát'a, trebuie sa presupunemu, ca de óre-ce Ddiu a pus acestoru creatiuni simple hotarulu cursulu lor firescu, cu atát'a mai multu se vá fi ingrigitu pentru omu, pentru fiinti'a aceea, pre care o a facutu partasia insusiriloru sele, indiestrándu-o

cu ratiune, si i vá fi pus met'a la care sa alerge, scopulu cátra care trebuie sa nisúiesca, care e destinatiunea vietiei sele cei pamentesci vremelnice, ce conditionéza vieti'a cea cerésca vecinica. Pre omu insa nu-lu conduce cátra destinatiunea acest'a nici unu instinctu, nici o volnicia fíresca, elu nu sta sub legea necesității, ci sub cea a libertáti interne. Elu se otaresce pre sine insusi, si croesce legile si-si preparéza mijlócele, care sa-lu conduca spre a ajunge la destinatiunea sea cea sublima. Dela elu aterna cá sa-si ajunga scopulu seu finalu deplinu seu numai in parte, seu sa se abata cu totulu dela acest'a. Cunoscenti'a de sine si cunoscenti'a chiamárei sele trebuie sa-i fia chiara inaintea ochiloru; sa se lupte neincetatu, sa cerce si sa petruna spiritualminte tóte, cá sa afle tienti'a, destinulu, sa afle calea si mijlócele prin care sa se póta aventá cátra densulu. Cunoscenti'a destinatiunei sele trebuie sa-i fia omului indemnulu si regul'a vietiei sele cei morali. Pentru aceea si dice intieleptulu Sirachu VII. 38. „Intru tóte lucrurile tale aduti aminte de cele mai de pre urma ale tale si in veci nu vei gresi”. —

Pentru aceea a fostu inca din vechime indemnulu celu mai puternicu, care a stimulatu pre toti invetiati lumi si adeveratii invetiati ai genului omenescu, cunoscenti'a destinatiunei omului, care pre tóte cálike si cu tóte mijlócele se incercau a o perscrutá. Multi dintre acesti'a, mergându in perscrutáre lor pre deosebite cále ale ratiunei esira la deosebite rezultate, pre care le tienneá si le cugetá

a fi destinatiunea omenésca, a cărei ajungere si-o puneau de problema, pentru de a o resolví singuri si a face si pre alii cá sa o resolvé sub totu decursulu vietiei. Asiá diceau unii, ca destinatiunea vietiei omenesci e virtutea si feliicitudinea, — adeverulu, frumosulu si bunulu — umanitatea; alii ierási, ca aru fi cultur'a preste totu si desvoltarea tuturor facultátiloru si puteriloru omului, si alii apoi combinau principiulu acest'a formalu alu destinatiunei cu celu materialu alu altoru filosofi si diceau: ca destinulu omului este desvoltarea facultátiloru lui in servitiulu adeverului, frumosului si a-lu bunului.

Noi insa din punctu de vedere alu crestiniismului, nu avemu lipsa de a cautá destinatiunea nostra in perscrutári rationale. Neresturnabile pentru tóte vécurile suntu revelatiunile Mantuitoriului nostru Christosu. Elu ne arata cu cea mai mare chiaritate destinatiunea nostra, ne arata problem'a seu chiamarea nostra pre pamentu, cá sa ajungemu pre o cale sigura fara de a rataci prin obscuritátele mintiei omenesci cátra destinulu nostru celu mai inaltu, care intru adeveru in vieti'a acest'a nu-lu vomu putea aflá, cáci elu e fericirea eterna, pentru care trebuie sa se preparédie omulu in lumea acest'a implinindu-si chiamarea sea cu tóta acurateti'a si prin aceea sa se faca vrednici de fericirea cea cerésca eterna. Insa adeverata fericire, odihna neturburata si desfatere neamarita in vieti'a acest'a nu trebuie sa cantámn. Totusi adeverat'a fericire si ia inceputulu seu aici, cându adeca

turcescu se p^ote privi c^ă delaturat^u. Conferin^{ti}a din Parisu va tie^{ne} în d^{ile}le aceste^a cea mai din urma s^{ie}din^{ti}a, p^{en}tru de a l^uă declarati^{une}a de ap^lacⁱdare a Greciei la protocolu. Ministeriul france^{scu} de est^{er}ne lu^{cr}a ac^um l^ă in^ot^ol^ăarea sⁱ asie^{di}area act^{or}lor diplomatice despre neⁱnt^{ie}legerea în^{tre} Greci^a sⁱ Turci^a sⁱ despre conferin^{ti}a t^{ie}n^uta în ca^us^a ac^{es}t^a. Aceste^a acte se vor^u imp^{ar}ti deputatilor^o c^ă ad^{au}su la „cartea galbina”.

Despre deslegarea conflictului ac^{es}t^{ui}a, dⁱce „M-m. Diplom.” urm^ăto^{re}le :

Contele Valevski aduce în^oire^a, în^{sa} nu re^{sp}unsulu regimului grecescu la declarati^{une}a conferin^{ti}e. A f^ost^u de în^{se}mn^ăt^u, c^ă conferin^{ti}a s^a fie în^{sc}iin^{ti}ata c^ătu mai c^urend^u despre prim^{ie}rea, c^ă o v^a afl^ă declarati^{une}a s^{ea} la cabinetulu gre^{cescu}, sⁱ p^{en}tru ac^{es}t^a a sⁱ trimesu cabinetulu fran^{cescu} p^{re} contele Valevski, a aduce documentulu în Athena sⁱ de^a asce^pt^ă ac^olo terminulu, care i s^a f^ost^u pus^u Greciei p^{en}tru formularea r^{es}p^unsului s^{eu}. D^{ec}ă d^upa decurgerea ac^{es}t^{ui} terminu nar^u fi r^{es}p^unsu regimulu grecescu, contele Valevski, d^upa demandati^{une}a dat^ă lui, numai dec^ătu s^aru fi întorsu la Parisu, sⁱ lăcerea regimului grecescu s^aru fi p^{ri}vit^u din partea conferin^{ti}e c^ă o rec^usati^{une} s^{eu} neîn^oire. Ac^um, d^upa ce plenipotenti^{at}i s^unt^u siguri de în^oire^a Greciei, pot^u asce^pt^ă f^ăra grija p^ăne li se v^a pred^ă r^{es}p^unsulu scrisu alu marchisului Lavalette p^{ri}n Rangabe.

Ac^{ee}a f^oie n^e sp^une, c^ă regele Georgiu s^aru fi întarⁱtu în inten^{ti}unile s^{ele} pacifice mai c^u s^{ema} p^{ri}n o epistolă a imperatorului Rusiei. C^u t^ota formalitate s^aru fi declaratu ac^{es}t^a în scris^orea s^{ea}, c^ă Rusi^a legat^ă p^{ri}n subscrierea declarati^{une}i colective, n^ăru putea d^ă, în casulu unui r^{es}belu în^{tre} Turci^a sⁱ Greci^a, ac^{es}t^{ei}a n^{ici} un^u ajutoriu, sⁱ ar^u fi necesitate a-^o lă^{sa} în m^ăna sortii, c^ănd^u din ca^us^a rec^usati^{une}i s^{ele} s^aru esc^ă af^{ro}nturi din partea Turciei.

Si mai în^olo se dⁱce, c^ă regele Georgiu în convorbirile s^{ele} c^u politiciⁱ t^{ier}e, cari au în^{fl}uin^{ti}a mai mult^ă, li-ar^u fi ar^{et}atu treb^uin^{ti}a, de a face din necesitate o virtute, sⁱ mai bine a sub^{scri}e pretensi^{une}a conferin^{ti}e, dec^ătu s^a le dict^ădie Turci^a lor^u legi. Si mai departe sa-i fi fac^utu a în^{ti}elege, c^ă el^u e g^{at}a mai bine a abdⁱce, dec^ătu a sub^{scri}e mai târⁱu c^u P^{or}t^ă a pace umil^{it}ore. Ac^{es}t^a prejudecare san^ăto^{să} sⁱ dr^ăpt^ă a positi^{une}i Greciei c^ăut^ă sa disp^una p^{re} adev^{er}atⁱi patrioti, a form^ă un^u ministeriu, care sa se are^{te} aplicat^u ideilor de imp^{ac}are.

Din Belgradu se scrie, c^ă dⁱu^{ar}iulu oficiosu „Unitate^a” ar^u fi dat^u asi^ă numitilor^o „nationali” ai lui „Novi Pozor” din Vien^a o lecti^{une} drastică. Ac^{es}t^a partidă croatică nu p^ote vedea c^u ochi boni relati^{une}le cele bune, ce s^unt^u în^{tre} Pest^a sⁱ Belgradu. „Pozor” face de rep^{et}ite ori regimulu atent^u, se lu^{cr}e p^{en}tru salvarea intereselor nati^onale, în^{sa} sa nu se în^{cr}ed^ă prea mult^u magiarilor. La ac^{es}t^e

ste dⁱeu cei dela „Unitate”, c^ă „Pozor” nu are altă inten^{ti}une, dec^ătu a desbⁱn^ă Serbi^a de Ungari^a. Si ce interese, continu^ăza, ar^u cresce Serbiei din o positi^{une} contrarie Ungariei? Ungari^a e statulu cel^u mai mare în^{vec}inat^u, p^{en}tru ac^{ee}a treb^uie sa traim^u c^u el^u în armonia; Ungari^a e mai departe un^u factoru îndreptat^u la deslegarea cesti^{une}i orientale, p^{en}tru ac^{ee}a firea lucrului ne înd^{em}na de a tr^ăi c^u ea în relati^{uni} amicale. Af^{ar}a de ac^{es}t^a Ungari^a ne-a fac^utu numai mai în^ăinte s^{er}vitiⁱ în^{se}mn^ăte. Decⁱ n^ăven^u cauza a st^ă fatia c^u Ungari^a p^{re} pictoru Bratianescu. D^{ar}a Faisenrii dela „Novi Pozor” au c^u totulu alti calculi. Ei nu urm^ăza nici inspirati^{uni} austriace nici croate nici p^{re}ste totu sudu-slavice. Lor^u le treb^uie, c^ă p^ănea de t^ote dⁱlele massima „divide et impera”, v^{re}nd^u p^{en}tru de a putea juc^ă rol^ă cea vechi^a a disolv^ă p^{ri}n an^uncieri înimice c^u totulu sudu ostulu. Asi^ă dⁱeu cei dela „Unitate”. Noi în^{sa} credem^u c^ă „Novi Pozor” v^a avea sⁱ alte motive, p^{en}tru de a face p^{re} serbi p^{re}cauti sⁱ de a nu inten^{ti}on^ă chiar^u discordia mali^{ti}osă în^{tre} consang^{en}iⁱ s^{ei}. — La confⁱn^{ti}ile montenegrine nu s^a întem^{pl}atu nimic^ă, ce ar^u putea desce^pt^ă ingrigiri s^{er}i^ose.

Prim^{ie}rea ce o av^u principele Nicola în Petro^{pol}e a desce^pt^ătu ingrigiri la P^{or}tă. Mai c^u s^{ema} juramentulu principelui, c^ă v^a man^ua sabi^a, ce i s^a donat^u de societate^a filoslavică la lucrulu cel^u gre^u, cei asce^pt^ă, a fac^utu o impresi^{une} neplacut^ă asu^pra Pasilorn turcesci. Principele în^{sa} nu e r^{es}belnicu c^ă Danilo. I., sⁱ asi^ă se p^ote, c^ă e mai mult^u o mul^u vorbii de c^ătu alu sabii. Dealtmⁱnt^{re}nea Montenegro neav^{en}du nici portu la mare nici agrii fructiferi v^a avea nolens volens a desleg^ă o cesti^{une} montenegrina.

În Rusciucu întreb^uin^{ti}ăza Osman pasi^a m^{es}uri energice p^{en}tru de a linis^{ci} populati^{une}a. De o parte v^{re}a se m^{er}esca aut^onomi^a comun^ăla, de altă sa radice comer^{ci}ulu p^{ri}n drumuri bune. În ambe directi^{uni}le p^{re}para proiecte sⁱ p^{re} de cuget^u, d^upa c^um se sp^une a delatur^ă sⁱ unele feliori de contributi^{uni}. În t^ote p^{ăr}tile protegi^ăza partid^ă bulgara contra Grecilor^u, sⁱ astfel^u sⁱ castiga sim^{pat}hiele bulgarilor^u. P^{re} calea ac^{es}t^a mai mult^u v^a profit^ă, dec^ătu p^{ri}n rig^orea antecesorilor^u cari nu cunosc^{eau} buna voint^ă.

Telegrame.

Parisu, 15 Februaru. Contele Valevski a aj^unsu astadi la 11 ore în Marsiele. „Journal officiel” dⁱce c^ă p^{re} mâ^{ne} s^{er}a se asce^pt^ă în Parisu. „France” n^e sp^une c^ă conferin^{ti}a v^a conveni Joi s^{eu} Vineri, p^{en}tru de a se în^{for}m^ă despre r^{es}p^unsulu Greciei.

Bucuresci, 15 Februaru. Lavalette r^{es}p^unge rugarea Romaniei p^{en}tru delaturarea juris^{dicti}uneⁱ consulare. În Romani^a mica domnesce neîndestulire.

Constantinopole, 15 Februaru.

Siahulu din Persi^a amenin^{ti}a Turci^a c^u o expedi^{ti}une militară. P^{or}t^ă se p^{re}gatesce de a-l^u împedec^ă.

Mostaru, 14 Februaru. Principele Nicola se asce^pt^ă în 20 a l. c. în Cotinje. Un^u comandante rusescu v^a veni c^u el^u.

Parisu, 16 Fauru. „Journal officiel” dⁱce, c^ă jurnalele ar^u vorbⁱ despre o notă circulară r^usescă în ca^us^a Greciei. Agentii Rusiei din strainatate n^ău p^{ri}mitu astfel^u de imp^{ar}tasiri.

Madridu, 15 Fauru. „Correspondenzia” publica, c^ă ar^u fi venitu ordinati^{une}, p^{en}tru de-a înarm^ă f^ăra întârⁱere un^u cor^u de 6000 ficiori în espediti^{une}a din Cuba.

Madridu, 15 Fauru. „Imparcial” înscin^{ti}aza: În Valladolid s^a publicat^u eri delaturarea conscripti^{une}i militare, sⁱ în Malag^ă libertate^a cultului, delaturarea pedepsei capitale sⁱ aplicarea principului ac^{es}t^{ui}a asu^pra celorl^{or}u cond^{em}nati p^{en}tru atentatulu din Burgos.

Madridu, 16 Februaru. „Corresponden^{ti}a” scrie: Cercurile parlamentare voiescu a încredin^{ti}ă lui Serrano, Primu sⁱ Topete, formarea unui cabinetu nou. Ministrii v^a se fie Rivero, Ulloa, Cantero, Sivela sⁱ Martosu. Rios-Rosas v^a fi alesu de p^{re}sedinte^{le} Cortesului. — Ac^{es}t^a f^oie înscin^{ti}aza, c^ă Angli^a ar^u fi p^{ri}mitu în principiu candidatura lui Don Fernando c^u ac^{ee}a condi^{ti}une, c^ă el^u se abdⁱca de ori ce pretensi^{une} ereditare la tronulu Portugaliei.

London, 16 Februaru. Parlamentulu s^e deschise la 2 ore d^upa am^ădi p^{ri}n o comisi^{une} regale. Cuventulu de tron^u asig^ureza, c^ă regimulu a întreb^uin^{ti}atu t^ote mijl^ocele p^{en}tru de a putea susti^{ne}a pacea europ^ăna, mai c^u s^{ema} p^{en}tru de a complan^ă diferin^{ti}e în orientu în^{tre} Greci^a sⁱ Turci^a. A fac^utu negotiati^{uni} c^u statele unite americane, p^{en}tru deslegarea unor^u cesti^{uni}, cari atingu nemijlocit^u interesele sⁱ relati^{une}le internati^onale a ambelor^u state, sⁱ sper^ăza în fine c^ă populati^{une}a v^a manifest^ă energia destulă de a sup^{ri}m^ă sⁱ turbur^ăril^{or}u de pace, ce s^au ivit^u în Neusel^{and}.

Pest^a, 18 Februaru. F^or^ă oficială publică denumirea bar. Eder în postulu de legat^u estraordinariu în Greci^a.

Zulauf, c^onsilieriu de legati^{une} f^u denumit^u de consulu generalu în Bucuresci. Test^a s^a p^{en}sionat^u.

Pertractarea procesuale contra lui Cerageorgieviciu s^a finit^u. Toti trei acusatⁱ se p^usa p^{re}bas^a indiciilor^u, în starea de ac^usati^{une} p^{en}tru participarea la crim^ă de omor^u.

Romani^a.

De orece s^a vorbit^u în numerii trecuti despre politic^ă, care domnesce în administrati^{une}a t^{ier}e, mai c^u s^{ema} în^{sa} în cercurile legislative ale ministeriului sⁱ ale camerei, t^{ie}nem^u c^u ocazi^{une}a ac^{es}t^{ui}

implinim^u p^{re}ceptele Mantuitoriului c^u t^ota scum^{pet}atea sⁱ nu perd^{em}u nici odată dinaintea ochilor^u destinulu n^{ost}ru, at^unci put^{em}u sa ajungem^u la o stare în care sa stapanesca odihn^ă sⁱ desfatarea sufletesca, care treb^uie în^{sa} sa-si afle nutrimentulu s^{eu} curat^u numai în sine, în spiritulu s^{eu}, în consciin^{ti}a s^{ea}, c^ăci despre ac^{es}t^a dⁱce sⁱ Apost. Pavelu:

„Laud^ă s^{eu} fericirea n^{ost}ra ac^{es}t^a este, marturi^a consciin^{ti}i n^{ost}re, c^ă în^{tru} dreptate sⁱ în^{tru} curat^ă cea Ddeceasa, nu în^{tru} în^{ti}elep^{ci}unea trupeasca, ci în^{tru} darulu lui Ddieu am^u petrecut^u în lumea ac^{es}t^ă.”

Sa vedem^u în^{sa} cum ne arat^ă mantuitoriulu Chist. destinati^{une}a n^{ost}ra, c^ă sa o cunoscem^u din isvorulu ac^{es}t^{ui} siguru, dela o autoritate Ddieasca sⁱ se numai orbec^ămu p^{ri}n labirintele rati^{une}i om^{ne}scⁱ. Decⁱ cuvintele Lui ne s^unt^u stindardulu conducatori^u c^ătră scopulu finalu, c^ătră vi^{et}i^a vecinica. Si mantuitoriulu ne arat^ă viati^a ac^{es}t^ă vecinica dⁱc^ănd^u: „Ac^{es}t^a este vi^{et}i^a cea vecinica, c^ă sa te cunosc^ă p^{re} t^{ie}ne unulu adev^{er}atulu Ddieu sⁱ p^{re} cela ce l^ăi trimis^u tu, p^{re} Iisusu Christosu.” Destinati^{une}a n^{ost}ra este asi^ă d^{ar}a a cunosc^ă p^{re} Ddieu sⁱ p^{re} trimisulu s^{eu}. — Ore numai de alu cunosc^ă? Ac^{es}t^a nu o a putut^u sa o în^{ti}el^ăga Christosu, ci din cunoscin^{ti}a fiin^{ti}eⁱ Lui sa cunoscem^u sⁱ voi^ă Lui sⁱ sa o implinim^u c^ăci sⁱ singuru dⁱce în^{tr}alt^u loc^u: „Celce crede în^{tru} mine sⁱ poruncile mele v^a pazⁱ, are vi^{et}i^a vecinica”. Decⁱ e în^{ved}erat^u, c^ă a cunosc^ă p^{re} Ddieu sⁱ a implini voi^ă Lui este destinati^{une}a n^{ost}ra; p^{en}tru ac^{ee}a se sⁱ dⁱce.

Lui Ddieu a slugi sⁱ a fi fericit^u este omulu p^{re}pamentu oranduit^u.

Porunc^ă lui Christ. în^{sa}, care treb^ue sa o implinim^u p^{en}tru de a corespunde chiam^ărei n^{ost}re sⁱ sa resolvim^u problem^ăa n^{ost}ra spre ajungerea scopulu mai înalt^u este: „Sa iubesci p^{re} Ddieu mai mult^u dec^ătu p^{re} t^ote, din t^ota înim^ă t^ă, din totu cugetulu sⁱ din totu sufletulu teu, sⁱ p^{re} deap^{ro}p^ole teu, c^ă p^{re} t^{ie}ne însuti. Ac^{es}t^a este porunc^ă cea mare în^{tru} care t^ota legea sⁱ prorocii se cup^{ri}nd^u.” Ac^{es}t^a treb^ue sa o implin^ăsa crestⁱnulu de voiesce c^ă sa-si ajungă destinati^{une}a s^{ea} înaltă, p^{en}tru de a fi fericit^u în vi^{et}i^a ac^{es}t^ă sⁱ în vi^{et}i^a cea viit^ore. Am^u dⁱsu de voiesce, p^{en}truc^ă omulu nu e sup^usu necesitatii naturale c^ă t^ote celelalte vi^{et}ăti, el^u are voi^ă liberă de a se otari p^{re} sine, de a implini legea lui Ddieu sⁱ de a fi fericit^u s^{eu} de a nu o implini sⁱ a fi osandit^u. Omulu, de voiesce sa-si ajungă fericirea s^{ea}, sa lucreze cum se cuvine, de a lucr^ă unei fiin^{ti}e spirituale, c^ă se-si manifesteze în t^ote afacerile s^{ele} rati^{une}a s^{ea}. Ac^{es}t^a regula moral-ratională nu numai nu e în contradicere c^u porunc^ă lui Christosu mai s^usu amintit^ă, ci sa p^ote numi o conclusi^{une} dela ac^{ee}a, dela care eman^ănd^u, put^{em}u sa ajungem^u sⁱ p^{re} calea rati^{une}i c^ătră voi^ă s^{eu} porunc^ă lui Christosu cea principală. C^ăci c^u c^ătu rati^{une}a în afacerile n^{ost}re esercit^ănd^u-se se v^a desvolt^ă mai tare sⁱ v^a cap^ăt^ă despre sine, despre spiritualitate^a s^{ea} o cunoscin^{ti}a mai chiară sⁱ mai

estinsă, c^u at^ăt^ă mai mult^u se face totă odată sⁱ conscie, c^ă nu stă numai singur^ă, ci e membră alu unui corpu de inteligin^{ti}e, de fiin^{ti}e rationale, în a c^ăroru frunte stă o fiin^{ti}a absolută dela care t^ote celelalte si-au luat^u fiin^{ti}a lor^u atarnat^ore, stă Ddieu. Cunosc^ănd^u iubirea, c^u care t^{ie}ne Ddieu sⁱ cup^{ri}nde t^ote fiin^{ti}ele, sⁱ cunosc^ănd^u totu odată sⁱ beneficiile enorme, care conditioneaza, am^u putea dⁱce, esistⁱin^{ti}a omulu, sⁱ t^{ie}nu p^{re} om^{en}i în referin^{ti}a vicisitudinaria, p^{ri}n care se p^unu în stare de a-si implini treb^uin^{ti}ele lor^u spirituale sⁱ materiale imp^umutat^u, se nasce un^u sentimentu de venerati^{une} c^ătră fiin^{ti}a cea mai înaltă dela care sa rev^{ar}sa p^{re}ste t^ota lumea t^ota darea sⁱ totu darulu de savarsit^u, un^u s^{em}tiu de iubire de stima c^ătră fiin^{ti}ele coordonate, care îi înlesnesc^u vi^{et}i^a ac^{es}t^ă pamentesca.

Plin^u fiin^{du} de dragoste c^ătră Ddieu sⁱ deap^{ro}p^ole, se v^a strad^ui, c^ă ac^{es}t^a se o planteze sⁱ în inima semenilor^u sⁱ astufeliu generalis^ănd^u-o se aducă imperati^a lui Ddieu p^{re} pamentu în care toti v^a nez^ui c^ătră o perfecti^{une} spirituală mai înaltă, c^ănt^ănd^u-si fericirea lor^u în^{tru} implinirea por^uncilor^u lui Ddieu, c^ă asi^ă sa se facă una c^u densulu de savarsit^u p^{re}cum sⁱ el^u de savarsit^u este sⁱ p^{re}cum însusi mantuitoriulu dⁱce: „Celce implinesce poruncile mele sⁱ ale cel^uă ce m^ă trimis^u p^{re} mine, în^{tru} mine petrece sⁱ eu în^{tru} densulu.”

(Va urm^ă.)

N. P.

s'ă de oportuni a reproduce după „Terra” următoarele principii de drept în legislație și administrație

Despre legile civile de unde s'ă au originea și cum erau constituite.

Pre la anteia olimpiada, pre cându lumea numără alu optulea an după patru mii șapte sute de ani, Romulu domnea în Rom'ă, căruia au succedat alți șese unii după alții, și eră alu două sute patru-dieci și patru-lea an alu imparatiei lor. Așă daru cetatea guvernându-se după form'a monarhica, regii dirigiău afacerile Statului și avendu stapanirea după imperat, faceau oru ce voiau, și acest'ă avea putere de lege în Statu, căci nici o lege scrisă nu era. Ier pre la a șiedeci și optă olimpiada, pre cându Statulu se guvernă în republică și după ce au disparut regii și a venit regimulu consularu, poporulu român se guvernă după ore care lege nedeterminată, ș'au ca se dicu mai bine, după datine; Nu trecu două-dieci de ani inșă cându poporulu alegându diece barbați, pindu de capetenia loru pre Appiu Claudiu care le-a datu legi divine, căci adunându toate datinele și legiurile Romei risipite pre ici și pre colea, au culesu și din Aten'a nu mai putine legi grecesci, câte se pretindă a fi ale lui Solonu și Draconu precum și acelea ce aveau de parinti pre Licurgu și pre Mino și din acestea rôte au compus carti două-spre-dieci. Solonu și Licurg erau vechi, căci erau cunoscuti în alu șieci-dieci și cincilea an după lăarea Troiei, pre cându preste Latini imparatiea Proca Siliu. Iera Solonu a datu legi Ateniilor în a patru-dieci și șieșlea olimpiada, luându pre a le lui Draconu, afara de cele fenice. Ast-felu poporulu s'ă servitu cu aceste carti, în totu timpulu consularulu și slu republicei, precum s'ă disu. După aceea Cezar schimbându iera consularulu și republic'ă în imperat, și statulu marindu-se, afacerile precum și judecățile avura trebuința de legi mai năue și mai variate. Astfelu Imperatulu Augustu, care a imperatitu după Caju, nu numai ca a pusu pre cei mai buni dintre invetiati sa faca legi, ci chiaru dintre omeni poporului, și dintre generali ostirei, și dandu ascultare la ori-ce aru fi disu cine-va aceea se cercetă de cătra toti și deca se pareă ca e bunu se adaugă îndată pre lănga legile de mai înainte. Acestea iera, nu multu după Augustu venindu Adriano la imperiu și adunându-le într'un'a, a făcutu că propri'a sea lucrare pre ale tuturor celorlalti întocmindu-le în cinci-dieci de carti și dându-le numirea de Digeste seu Pandecte, că unele adeca ce erau culesu din mai multe; iera câte au orenduitu imperatii în deosebi, le-a scrisu în două-spre-dieci carti pre cari le-a numitu coduri adeca regulamente imperatesci. Dă și astfelu întielegerea legiloru eră anevoia, avendu multa întindere și argumentări nemarginite, iera mai cu sēma multe adăugeri de cele chipsute de cătra imperatii ce au succedatu în mai multe rânduri; care acēsta multime de legi, renumitulu între imperati Justinianu, după cum se crede, reducendu-le și alegându numai cele mai trebuincioșe pentru epoc'a de atunci, a amendatu prin regulamentele cele vechi vre-o suta șapte-dieci prin altele năue. Nu putu inșă sa aduca lucrarea lui până la capetu, din cauza ca a fostu rapitu de mōrte și a lasat'o prin urmare necompletă. Iera celu din urma din toti imperatii, Leon celu invetiatu, facendu din toate lucrările un'a singura le-a impartitu în șieșe-dieci de carti și omittendu totu ce a gasitu contrariu și nepracticu în tresele, pentru că sa remana în urma mai celebre decâtu toate legiurile antice. Și elu a adăugatu asemenea inca o suta două-dieci de regulamente, din care cele mai multe nu mai sunt astăzi în vigōre.

Despre dreptate, legi și datine îndelungate.

1. Dreptatea este o voință statornică și continuă de a dă fia-cărui ce e alu seu.
2. Legea este o ordonanță generală, o doctrina a unoru barbați întiepti, îndreptarea gresielor voluntarie și involuntarie, și unu pactu social.
3. A cunōșce cine-va legile, acēst'ă nu va se dica a cunōșce simplu disele legiloru, ci și întielesulu și puterea lor.
4. Resistința la legi va se dica a se opune cine-va la cele rostite de lege, care apasa o lege,

este de a schimbă întielesulu prin chiaru terminii proprii ai legi.

5. În afacerile pentru care nu se afla lege, trebuie sa se pazēșca datin'a locului, care se pascesse și se tiene în locu de lege.

6. În interpretarea legiloru trebuie sa tienem sēma și de datinele locului și de ceea ce otareșce totu-dēun'a în afaceri de asemenea fire.

7. Scopulu tuturor legiloru privesce la dreptate, pre care o profesēza toti legiitorii.

8. Trebuie sa interpretāmu legile cu congetulu curatu, și în indoelile ce amu avea despre ele, trebuie sa primim interpretarea loru cea mai favorabilă.

9. Nu trebuie sa stramutāmu legile în casurile unde întielesulu lor e invederatu și sa judecāmu sēu sa otarim după o dispozițiune parțială a legi.

10. Mai întâiu de toate trebuie sa aiba cine-va în vedere dreptatea, iera după dens'ă drept'ă aplicare a legiloru.

11. Celu ce aplica legile nu trebuie sa privescā numai la liter'a lor, ci și la puterea întielesului lor.

12. Legiitorulu trebuie s'aplice legile după cuvința la toate cestiunile necesare, pentru aceea și trebuie sa aiba nu numai esperința legiloru, daru și a datinelor locului, pentru ca sa judece cu tota dreptatea.

13. Atunci întrebuintāmu datin'a dreptu lege, cându ea a fostu primită și tienuta mult ani și are astfelu taria ca o lege scrisă.

14. Domnitorulu ceea ce gasesce consacratu prin datina în vre o afacere, aceea trebuie s'o și pazēșca.

15. Ori ce otarire contrarie legiloru, nu va avea taria.

16. Studiulu legiloru devine deprinderea dreptății.

17. Inscrisele au mai multa taria și se prefera celor ce nu sunt scrise.

18. Legea și datina întru acēst'ă numai se deosebesu, căci legea este o datina scrisă, ear datina o lege nescrisă.

19. Atunci are taria datin'a, cându nu este lege și cându aceea datina e ratională.

20. Cele legiuite în genere și în parte pentru folosulu tuturor, trebuie sa aiba mai multa taria de cătu ceea ce se face spre contestarea legiloru cu scopu reu din partea unor'a.

21. Cându se voru gaci mai multe legi conglasnitōre într'o cestiune, și se va gasi alta lege care se contradica multe legi, atunci sa se parășēșca acea lege care e contraria mai multor'a.

22. Preceptele dreptului sunt trei: a vietui bine, a nu vātama pre altu, și a dă fia-cărui ce e alu seu.

(Va urmă.)

Varietăți.

*(Invitațiune de balu.) La balulu, ce se va dă din partea inteliginței române în folosulu fundului școlii rom. gr. or. din Orestia în sala otelului „La contele Secheny” în 20 Februaru 1869 st. nou, rugāmu pre toti acei p. t. domni și dōmne, cari din ore-ce sminta nu voru fi primitu invitațiuni specia, sa binevoēșca a ne onorā cu presentiele; în casu inșă a nu ne putē multamā infatiosindu-se, ne esprimāmu cea mai caldūrōsa multamita pentru ofertele ce ni se voru tramite spre propasirea acestui fond. Că sa se dea acestei petreceri caracteru nationalu român, studentii romāni din colegiulu din locu, în uniformă calusterēșca voru jucā între alte jocuri de salonu și romanulu, roman'a și batut'a. Adresele au a se îndreptă: On. domnu Ihe Popu, Epitropu în Orestia.

* Orestia 11/2 1868. Astăzi se tienū în biseric'a rom. cat. de aici requeem pentru honvedii caduti în batalia d n 10 Februaru 1849. la podulu Simeriei — (Piski) — Miss'a se începū la 10 ore diminiță, și se celebră de 3. Preoti. Dinaintea altarului eră asediatu unu sicriu imbracatu în negru, la fruntea lui eră o cruce, carea se redica preste sicriu, și pre care ordea 15 lumicări.

De ambe părțile crucei eră câte o piramida din câte 12 pūsci: pre sicriu la mijlocu erau 2 sabii

puse crucișu și alte insignii militari, flori, tricolore ungureșci s. a.

Biseric'a eră plină de ascultatori, magiari și germani catolici; Romāni și Sasi nu amu vedintu.

Dintre Preoti tienū superiorulu de aici o predică amintindu evenemintele fatali din 1848/9: ca popōrele Transilvaniei și Ungariei nu pōrta vin'a pentru cele atunci intemperate, ca ele au fostu folosite de instrumente din partea reacțiunei s. a. de felulu acest'ă.

** Toti oficerii din armat'a franceșă, cari s'ă demissionatu de 3 ani încōce pentru reserva, suntu avisati a nu-si parasi locurile ubicațiunei loru presente, că în urm'a referințelor nesigure din Europ'a, sa se pōta conchiama în tota diu'a.

*(O profetia de temperatura.) Seicek, unu profetu renumitu alu temperaturii din Prag'a, predică, în privința acēst'ă următoarele: După observările mele meteorologice și după inscintările esterne în privința temperaturii, va escelă începutulu primăverii în cele cinci zile din urma ale lunei lui Martiu. pre lănga o temperatura moderată, cu nēua și plōia. Lun'a lui Maiu se va aretā cam frigūrōsă. În 16—18 Maiu se va aretā o mestecatură de nēua și plōia. În anul acēst'ă economii potu avea cea mai buna speranța de o racolia manōșă în privința cerealelor, pōmelor și a tuturor alimentelor. Semenaturile, prin udimea ploilor moderate au capatatu radecini multe și e celu mai invederatu prospectu, ca și greutatea spicelor nu va lipsi de a umplea siurile cu grāne manōșe.

*(Rapiri.) între Ciclov'a romāna și Iladi'a s'ă comisu locuitorilor din Iladi'a mai multe rapiri. Femeii unui papucariu s'au rapitu peile cumparate; unu barbatu fū desbracatu până'n cam sīa, așă încātu a mai murit de frig. Asemenea se afla, precum scrie „Altōld”, în prejurulu Canisei turcesci, rapirile la ordinea dilei. Oficiatulu nu arata nici o energii; persōnele cele mai prostituite se eliberēdia cu chi-asia. Pre preotulu din Tōrok. st. Miclos lu amenintiau totii cu mōrte, deca nule va pune lănga biserică două bancnote de câte o suta. Ce e mai originalu, adjunctulu cantorului a fugitu, și pre acēst'ă lu tinu omeni de Rinaldulu regiunei acēstia.

*(O omorire cu Norcose) În Rom'a, principatulu Newiork în Americ'a strāngulora pre unu ucigasiu într'unu modu deosebit. Delincuentulu i dăra sub forci cloroforu de mirosatu, și după ce se ameti delatura justicierulu pamentulu de sub picioru, și așă murī fără de celu mai putiennu semnu de durere, încetându în 12 minute și pulsulu de a mai bate.

** Unu leopardu ca premiu jurnalisticu). Jurnalele continentului gandesu, ca facu fōrte multu, cându promitu abonantiloru sei ca premiu Carti, icōne, cele franceșe mai cu sēma, orange și bombons! — Unu jurnal alu statelor unite americane promite Yankees'loru unu Leopardu domesticatu, deca se va abonā pre cinci ani.

** În Pest'a se redica două catedre pentru limba franceșă și italiană cu câte 1000 fl. salariu.

** Tractatulu între Austro-Ungaria și Turci'a în privința oierilor din Transilvania e fōrte favoritulu, fiindu ca suditi din ambe părțile au dreptu a posedē bunuri nemiscatōrie, cu atātu e mai lesne cu arenzile și inchirierile locurilor, cu cari mai înainte erau atātu de maltratati de autoritățile turcesci.

29—2

Concursu.

Spre ocuparea postulu de profesor pentru prim'a clasa gimnasiale privată la înființandulu gimnasiu român greco-oriental din Bradu, comitatulu Zarandului, se escrie prin acēst'ă concursu până în 29 Febru a c. st. vechiu.

Cu acestu postu e împreunatu unu salariu de 400 fl. v. a și 50 fl. pentru cuartiru.

Doritori de a competi la acestu postu au a-si tramite recursele lor subscrisului până la datulu susu însemnatu providute:

1. cu atestatu de botezu și
2. cu atestatele de calificatiune despre studiile percurse precum și atestatul despre portarea lor morale.

Bradu 28 Ianuariu 1869.

Presidele comisiunei școlare a înființandulu gimnasiu român gr. or. în comit. Zarandului.